

# Cur is Cúiteamh

LEABHAR AN DALTA E

 AN GÚM  
Baile Átha Cliath

An chéad eagrán 2007

© An Roinn Oideachais agus Scileanna / Foras na Gaeilge, 2007

Athchló 2015, 2017

Dearthóirí Áiseanna Teagaisc na Gaeilge a scríobh

Dearadh agus leagan amach: Designit

Obair ealaíne: Aongus Ó Coileáin, Christine Warner, Dómhnaí Ó Bric,  
Peter Donnelly, Riain Darcy, Steve Simpson, The Cartoon Saloon

PB Print a chlóbhuail in Éirinn

ISBN 978-1-85791-683-6

Gach ceart ar cosaint. Ní ceadmhach aon chuid den fhoilseachán seo a atáirgeadh,  
a chur i gcomhad athfhála, ná a tharchur ar aon mhodh ná slí, bíodh sin leictreonach,  
meicniúil, bunaithe ar fhótachóipeáil, ar thaifeadadh nó eile, gan cead a fháil roimh ré ón bhfoilsitheoir.

Baineann an saothar seo le scéim Dhearthóirí Áiseanna Teagaisc na Roinne Oideachais agus  
Scileanna atá ann chun áiseanna Gaeilge a sholáthar do na bunscoileanna Gaeltachta agus  
do na bunscoileanna lán-Ghaeilge.

*Foilseacháin an Ghúim a Cheannach*

Siopaí

*An Siopa Leabhar (01) 478 3814*

*An Siopa Gaeilge (074) 973 0500*

*An Ceathrú Póilí (028) 90 322 811*

Ar líne

[www.litriocht.com](http://www.litriocht.com)

[www.iesltd.ie](http://www.iesltd.ie)

[www.siopagaeilge.ie](http://www.siopagaeilge.ie)

[www.cnagsiopa.com](http://www.cnagsiopa.com)

[www.siopa.ie](http://www.siopa.ie)

[www.cic.ie](http://www.cic.ie)

**An Gúm, 7 Cearnóg Mhuirfean, Baile Átha Cliath 2**

# Clár

## Leathanach

Seanfhocail	1
Ceapóg	2
Dónaillín agus Diarmaidín	3
Líon na bolgáin chainte	4
Oíche Shamhna	5
Líon na bearnaí	6
An Nollaig	7
Liostaí	8
Micheál ina Chodladh	9
Cárta Poist	10
Mothúcháin	11
Agallamh	12
Sceideal Teilifíse	13
Cé dó ar cheannaigh Méabh na bronntanais?	14
Is giorra cabhair Dé ná an doras	15
Achoimre ar Scéal	16
Comharthaí Aimsire	17
An tEarrach	18
Naomh Pádraig	19
Cáca Cásca	20
Tá an ghráin agam orthu!	22
Dialann	23
Tomhais	24
Ceapóg	25
Treoracha a Thabhairt	26
Treo	27
Seanfhocal	28
Ceisteanna a Chumadh	29
An Cluiche Ceannais	30
Fógra	31
Comparáid a Dhéanamh	32
Caitheamh Aimsire	33
Suirbhé faoi chúrsaí caithimh aimsire	34





# Seanfhocail

1. Léigh agus pléigh an seanfhocal.



2. Scríobh seanfhocal eile anseo. Tarraing pictiúr chun dul leis.

---

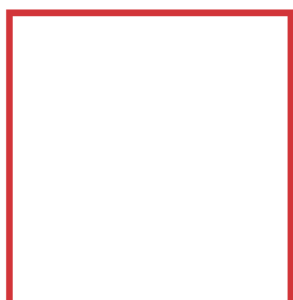
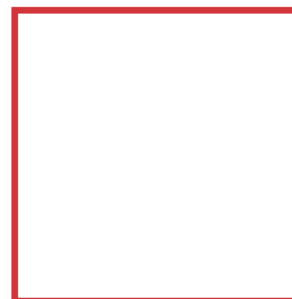
---

# Ceapóg

Léigh agus pléigh an cheapóg seo. Cum véarsa nua ansin agus scríobh i mbun an leathanaigh é. Tarraing pictiúr sna boscaí chun dul le gach véarsa.

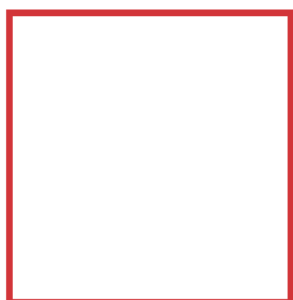
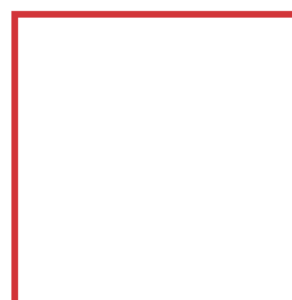
## Im Bím Bábaró

Im bím bábaró, agus óró, a ghrá,  
Dá mbuafainnse an lató,  
Rachainn ag seoladh ar an mbá,  
Agus im bím bábaró agus óró, a ghrá.



Im bím bábaró, agus óró, a ghrá,  
Dá mbuafainnse an lató,  
Thógfainn teach breá cois na trá,  
Agus im bím bábaró agus óró, a ghrá.

Im bím bábaró, agus óró, a ghrá,  
Dá mbuafainnse an lató,  
Ní inseoinn é do mo ghrá,  
Agus im bím bábaró agus óró, a ghrá.



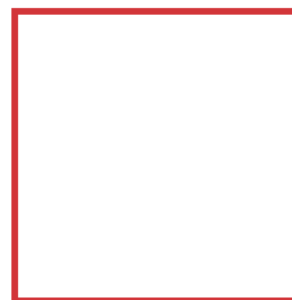
Im bím bábaró, agus óró, a ghrá,  
Dá mbuafainnse an lató,  
Cheannóinn fáinne do mo ghrá,  
Agus im bím bábaró agus óró, a ghrá.

---

---

---

---



# Dónaillín agus Diarmaidín

1. Tarraing pictiúr den chuid den scéal is fearr a thaitníonn leat.



2. Scríobh cúpla abairt faoi do phictiúr.

---

---

---

---

---

---

3. Thaitin an chuid seo den scéal liomsa mar \_\_\_\_\_

---

---

---

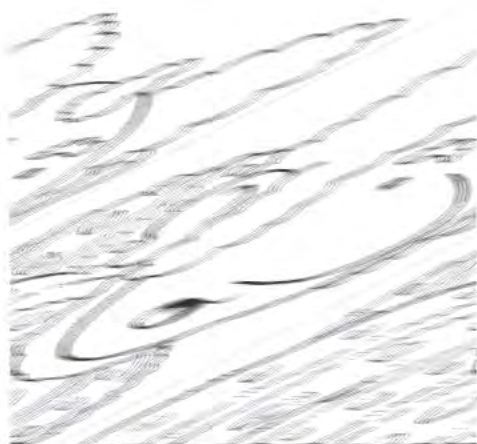
Anois léigh an rud a scríobh do pháirtí.



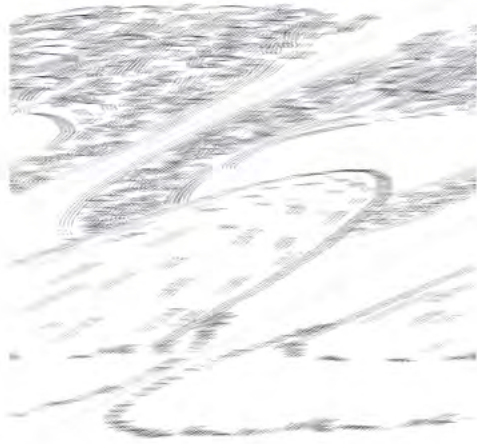
Éist leis an scéal agus líon na bolgáin chainte.



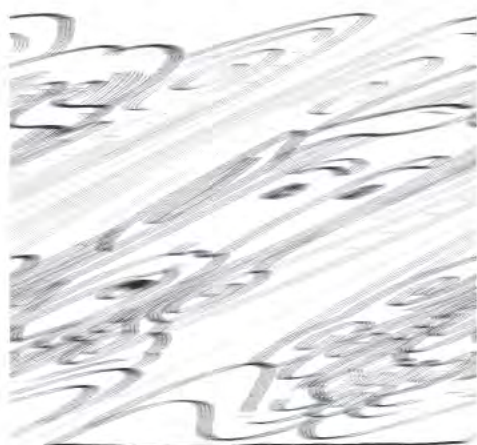
A speech bubble with five horizontal lines for writing.



A speech bubble with five horizontal lines for writing.



A speech bubble with five horizontal lines for writing.



A speech bubble with five horizontal lines for writing.

# Oíche Shamhna

## 1. Ceistneoir na Samhna

Cuir na ceistanna seo ar do pháirtí. Cuir ✓ sa bhosca ceart.

- |                                    |                                      |   |
|------------------------------------|--------------------------------------|---|
| a. An púca a bheidh ionat?         | Is ea<br><input type="checkbox"/>    | Ní hea<br><input type="checkbox"/>      |
| b. An cailleach a bheidh ionat?    | <input type="checkbox"/>             | <input type="checkbox"/>                |
| c. An imreoidh tú 'Croch an tÚll'? | Imreoidh<br><input type="checkbox"/> | Ní imreoidh<br><input type="checkbox"/> |
| d. An imreoidh tú 'Na Fochupáin'?  | <input type="checkbox"/>             | <input type="checkbox"/>                |
| e. An íosfaidh tú úll?             | Íosfaidh<br><input type="checkbox"/> | Ní íosfaidh<br><input type="checkbox"/> |
| f. An íosfaidh tú bairín breac?    | <input type="checkbox"/>             | <input type="checkbox"/>                |

## 2. Tóraíocht Focal na Samhna



Aimsigh na focail seo thíos sa tóraíocht focal.

t	p	u	i	m	c	í	n	t	l	n	m	á
l	t	a	c	ú	p	n	r	l	q	a	b	c
l	w	y	e	k	z	k	ú	f	é	f	ó	a
ú	q	r	k	s	l	m	l	y	h	o	r	e
t	a	z	c	v	h	q	m	c	t	c	j	r
n	w	t	b	n	d	b	f	w	a	h	í	b
a	r	i	s	i	ó	c	i	x	e	u	n	n
h	b	m	g	a	p	n	g	a	l	p	b	í
c	a	v	w	h	é	n	n	t	t	á	i	r
o	d	n	z	m	d	f	j	a	i	i	e	i
r	h	v	m	r	n	t	á	c	a	n	ó	a
c	b	h	c	a	e	l	l	i	a	c	é	b
a	n	b	á	i	s	i	n	u	i	s	c	e

úll  
púca  
badhb  
cóisir  
taibhse  
cnónna

puimcín  
cailleach  
na fochupáin  
bairín breac  
croch an t-úll  
an báisín uisce

1. Éist leis an dlúthdhiosca agus líon na bearnaí.

## Sceitse

Máthair: \_\_\_\_\_ amach \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ isteach \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_, a Chormaic.

Cormac: \_\_\_\_\_ .

Cormac: Bú! Hú! Hú! \_\_\_\_\_ ag \_\_\_\_\_  
amach ansin arís.

Máthair: \_\_\_\_\_ atá ort?

Cormac: Tá \_\_\_\_\_ sa \_\_\_\_\_ !

Máthair: Níl \_\_\_\_\_ ann! Níl ansin ach an \_\_\_\_\_  
ag \_\_\_\_\_ .

Cormac: \_\_\_\_\_ go bhfuil \_\_\_\_\_  
ann! \_\_\_\_\_ amach tú féin go \_\_\_\_\_ tú.



2. Bris an cód agus scríobh na focail.

21-1-3-10-1-11-19                      1-15      9-10-1-16-21-10

\_\_\_\_\_

7-1-5-1-12                      20-1      9-10-1-11-19-5-12-15

\_\_\_\_\_

3. Cuir trí cinn de na focail thuas in abairtí.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

### Cód:

1 = a      2 = á

3 = b      4 = c

5 = d      6 = e

7 = é      8 = f

9 = g      10 = h

11 = i      12 = í

13 = l      14 = m

15 = n      16 = o

17 = ó      18 = p

19 = r      20 = s

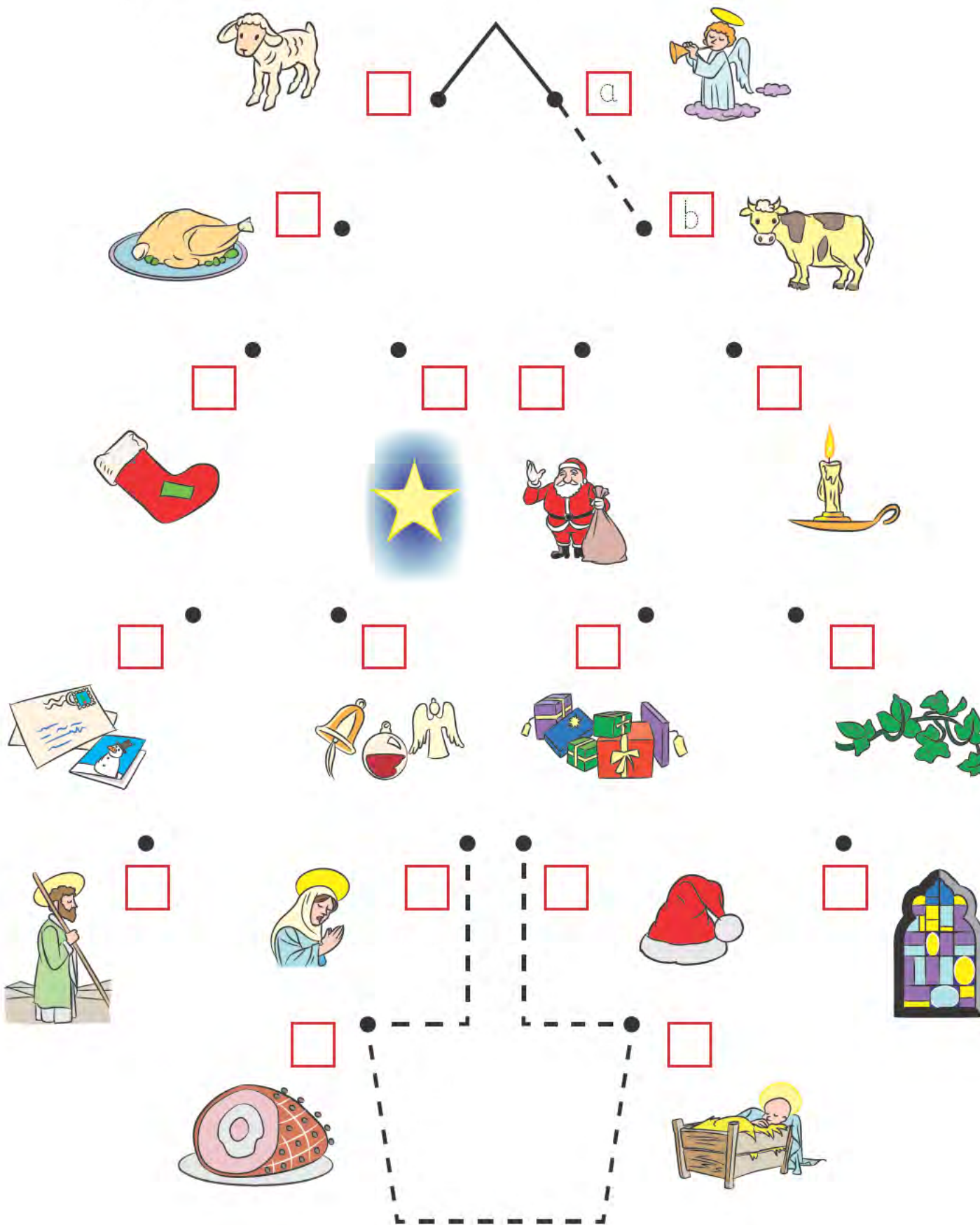
21 = t      22 = u

23 = ú      24 = v



# An Nollaig

1. Ainmnigh an rud atá i ngach pictiúr. Scríobh an túslitir agus ceangail na poncanna in ord aibítire.



## Liostaí

1. Cabhraigh le Micheál a mhála a phacáil. Scríobh liosta de na rudaí a chuirfidh sé ina mhála, dar leat.



2. Dá mbeinnse ag dul ar shaoire Nollag thabharfainn

\_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ agus  
\_\_\_\_\_ liom.

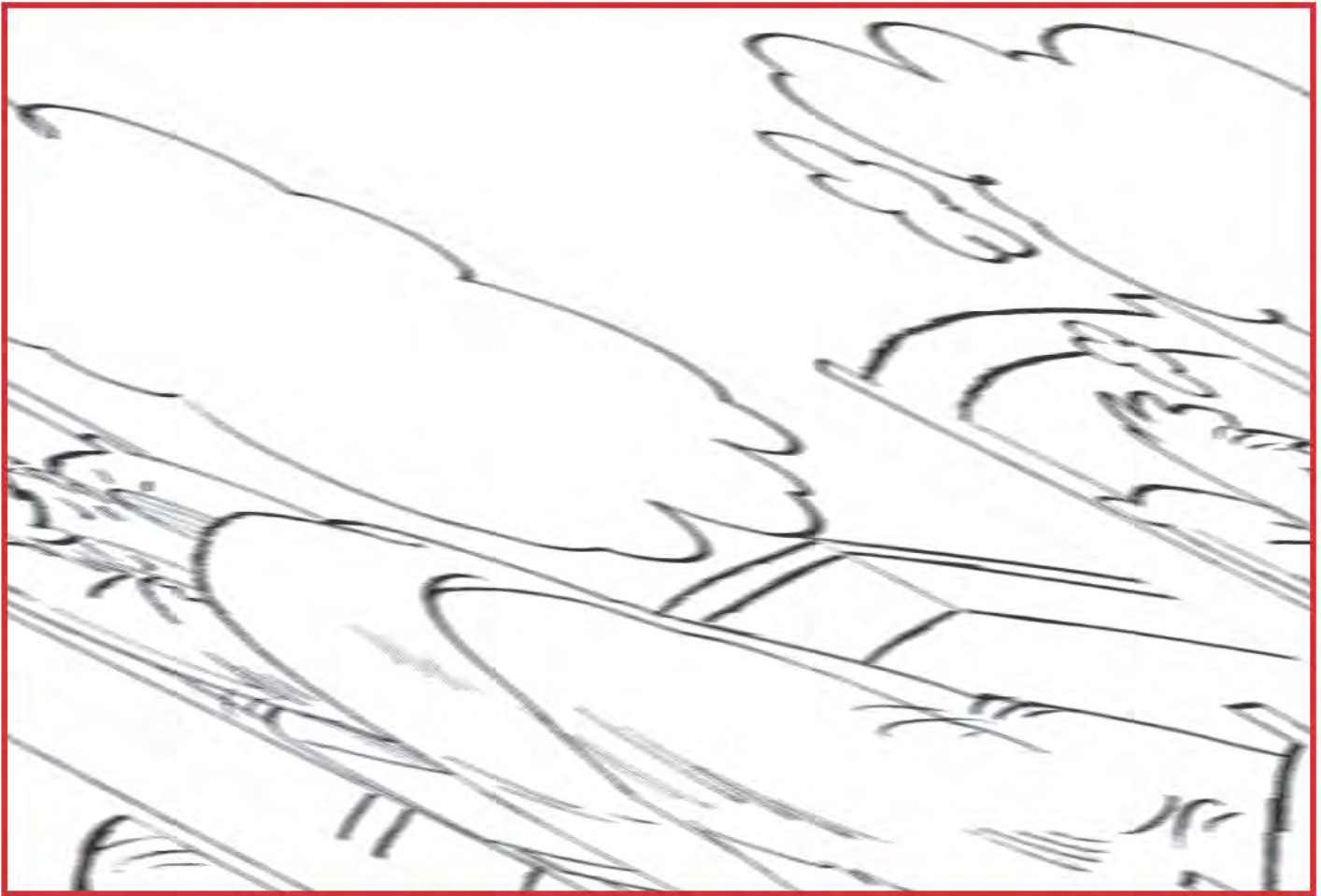
Ní thabharfainn \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_  
ná \_\_\_\_\_ liom.

Anois léigh liostaí do pháirtí. Déan comparáid idir na liostaí.



# Micheál ina Chodladh

1. Tarraing pictiúr sa bholgán.



2. Scríobh scéilín.

Agus é ina chodladh an oíche sin thosaigh Micheál ag \_\_\_\_\_

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Anois léigh scéilín do pháirtí. Déanaigí comparáid idir an dá scéilín.

## Cárta Poist

1. Scríobh an teachtaireacht a cheapann tú a scríobh Micheál. Ansin cum seoladh do Sheán.

*A Sheáin, a chara,  
Táim anseo sa Daingean  
le Mamó agus Daideo.*

*do chara,  
Micheál*



*Seán Ó Cuinn*

2. Tarraing an pictiúr a cheapann tú atá ar an gcárta poist.

# Mothúcháin

1. Pléigh na mothúcháin.



2. Éist leis an scéal. Scríobh abairtí ón scéal a thugann le fios na mothúcháin a bhí ag Mamaí agus ag Méabh.



Abairt \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Mothúchán \_\_\_\_\_

Abairt \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Mothúchán \_\_\_\_\_

Abairt \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Mothúchán \_\_\_\_\_



Abairt \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Mothúchán \_\_\_\_\_

Abairt \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Mothúchán \_\_\_\_\_

Abairt \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Mothúchán \_\_\_\_\_



# Agallamh

Cum an t-agallamh a cuireadh ar Mhéabh in éineacht le do pháirtí.  
Scríobh an dréacht deireanach anseo.



Teideal: \_\_\_\_\_

Láithreoir:

**Méabh:**

[illegible]

Údair: \_\_\_\_\_

Data: \_\_\_\_\_

# Sceideal Teilifíse

## **3.00 Ar Bhuille a Trí: Nuacht an Lae**

Na scéalta is deireanaí  
(88341267)

## **5.00 Seinn Port: Clár Ceoil**

Buaileam Sciath, Rince Sí agus grúpaí eile chomh maith le  
buaicphointí an chomórtais amhránaíochta  
(77339754)

## **6.00 Cúrsaí Spóirt: Cispheil na mBunscoileanna**

An cluiche ceannais cispheile idir Scoil Mhuire agus Scoil Chaoimhín  
(74935629)

## **6.50 An Aimsir: Tuar na hAimsire**

(22225839)

## **7.00 Ar Bhuille a Seacht: Nuacht an Lae**

Na scéalta is deireanaí  
(37591267)

## **7.30 Scannán: Dúnmharú i nGleann na Fuiseoige**

Baile beag ciúin a bhí i nGleann na Fuiseoige go dtí gur tháinig  
strainséirí chun cónaithe san áit.  
(66483389)

## **9.20 Siar is Aniar: Clár Cúrsaí Reatha**

(85773910)

## **10.20 Lios na Sí: Sobalchlár**

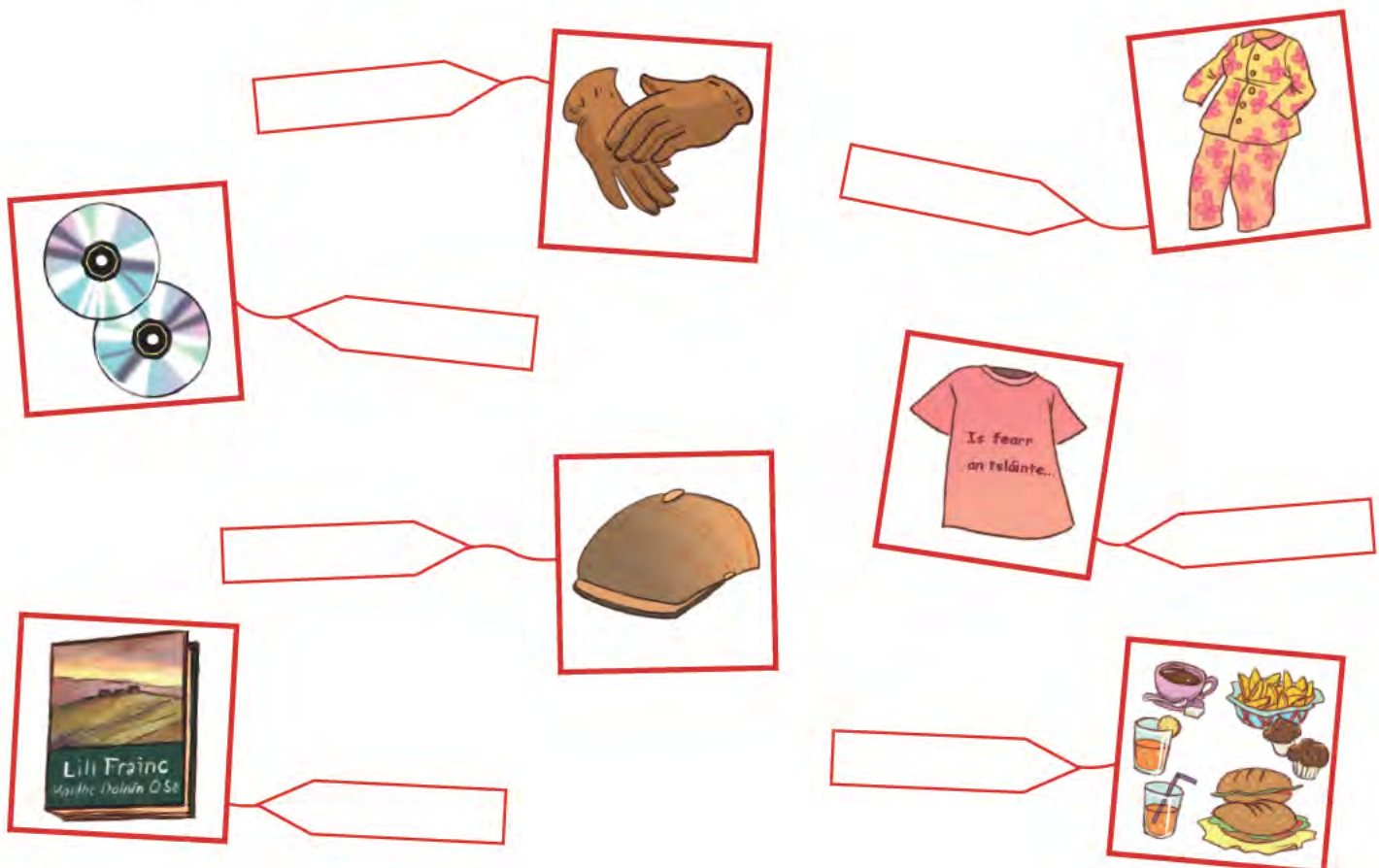
Pósann Síle Pádraig ach an bhfuil botún á dhéanamh ag Síle?  
Agus cad faoi Mhicheál bocht?  
(58637934)



1. Cé dó ar cheannaigh Méabh na bronntanais seo? Éist leis an dlúthdhiosca agus ceangail leis an duine ceart iad.



2. Bhí €100 le caitheamh ag Méabh. Cé mhéad a cheapann tú a chosain gach bronntanas?





## Is giorra cabhair Dé ná an doras

Pléigh na pictiúir. Éist leis an gcéad chuid den scéal ansin agus tarraing pictiúr sa cheathrú bosca den rud a cheapann tú a tharlóidh.



4

---

---

---

---

---

---

# Achoimre ar Scéal

Scríobh an teideal.

--

Tús an Scéil

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
-------------------------------------

Tarraing pictiúr.

Lár an Scéil

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
-------------------------------------

Tarraing pictiúr.

Deireadh an Scéil

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
-------------------------------------

Tarraing pictiúr.



# Comharthaí Aimsire

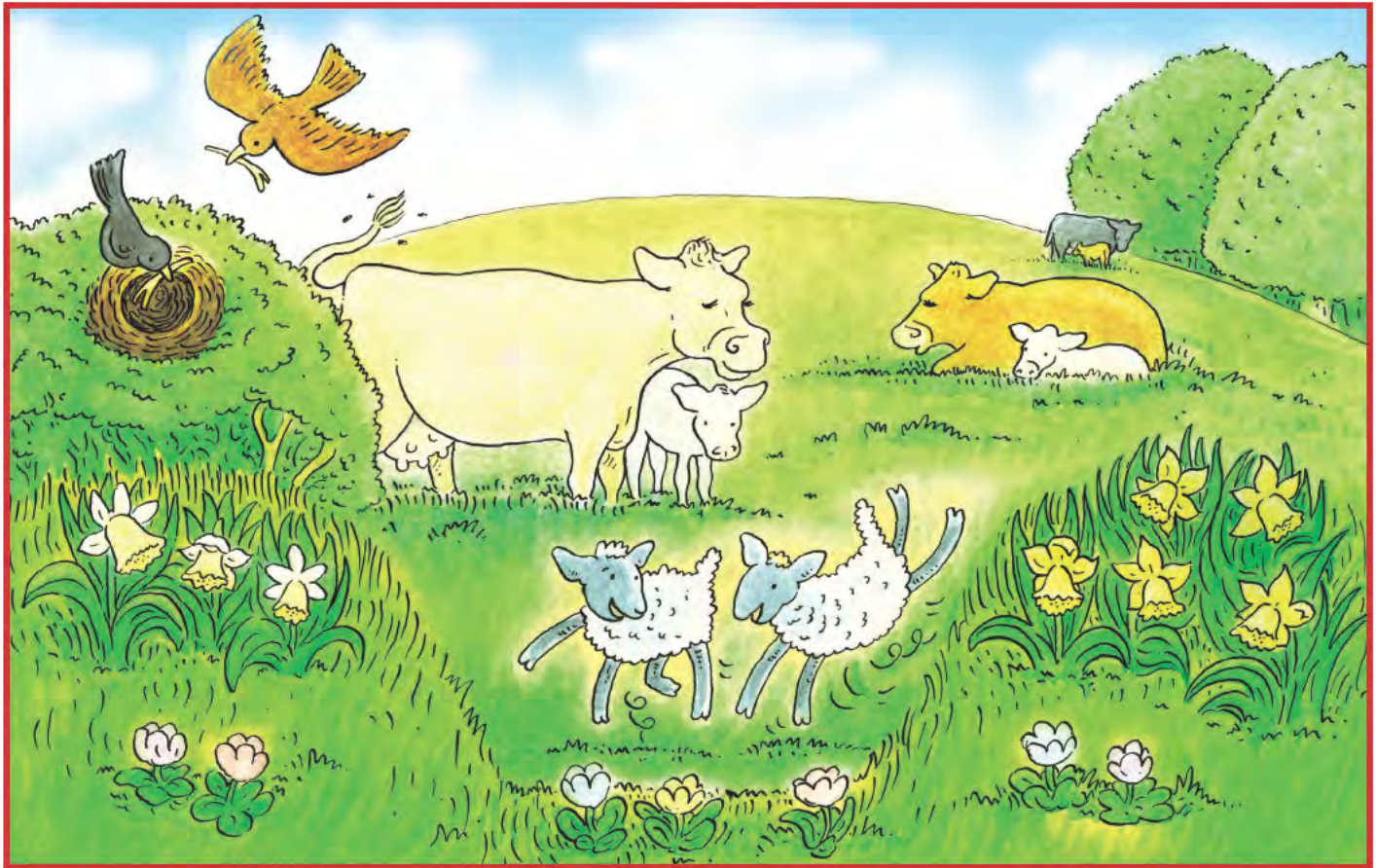
Léigh agus pléigh an nath cainte seo.  
Dathaigh an scríbhneoireacht.





# 1. An tEarrach

Pléigh an pictiúr.



## 2. Ceistneoir an Earraigh

Cuir na ceistanna seo ar do pháirtí. Cuir ✓ sa bhosca ceart.

	Chonaic	Ní fhaca
a. An bhfaca tú bachlóga ag fás?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
b. An bhfaca tú nead éin?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
c. An bhfaca tú éan ag déanamh neide?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
d. An bhfaca tú lus an chromchinn?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
e. An bhfaca tú _____?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	Chuala	Níor chuala
f. Ar chuala tú éin ag canadh?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
g. Ar chuala tú torann na dtonn?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
h. Ar chuala tú _____?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



# 1. Naomh Pádraig

Is é Lá Fhéile Pádraig lá mór na nGael. Ainmníodh na háiteanna seo in onóir Naomh Pádraig: Cruach Phádraig, Domhnach Phádraig, Sráid Phádraig agus Tobar Phádraig.



## 2. Cum Ceist

Cum ceisteanna a mbeidh na freagraí seo orthu.

a. Ceist: \_\_\_\_\_

Freagra: Is í an Ghaeilge teanga náisiúnta na hÉireann.

b. Ceist: \_\_\_\_\_

Freagra: Bíonn Fleadh Cheoil na hÉireann ar siúl uair sa bhliain.

c. Ceist: \_\_\_\_\_

Freagra: Imrítear cluichí ceannais peile, camógaíochta agus iománaíochta i bPáirc an Chrócaigh.



# Cáca Cásca

Léigh an t-oidéas seo le do mhúinteoir.

## Comhábhair

### An Cáca Féin

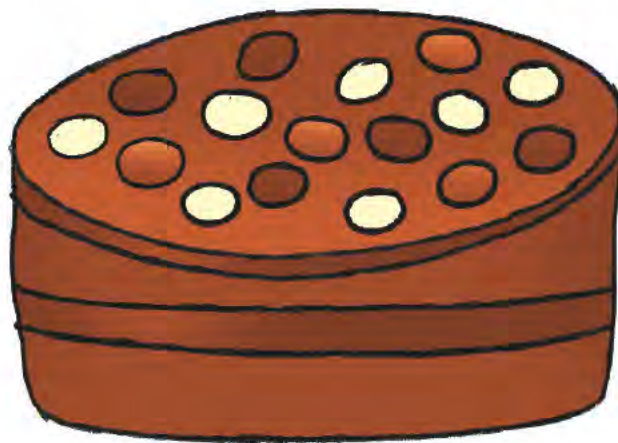
175 g plúir  
50 g púdair chócó  
1 taespúnóg de phúdar bácála  
1 taespúnóg de shóid aráin  
75 g de shiúcra mín  
2 ubh mhóra agus iad buailte  
150 ml bainne  
150 ml ola ghlasraí  
150 ml triacla

### An Reoán

175 g seacláide dorcha  
75 ml uachtair  
25 g ime  
uibheacha beaga Cásca chun an cáca a mhaisiú

### Rudaí eile a bheidh uait

Oigheann réamhthéite go dtí 170° C / Gásuimhir 3  
Stán bácála 9", babhla mór, babhla beag, sásan, biorán nó scibhéar  
agus pláta  
Margairín agus beagán plúir





## Modh

### An Cáca

1. Criathraigh an plúr, an púdar cócó, an púdar bÁCála, agus an tsóid aráin isteach i mbabhla mór.
2. Cuir isteach an siúcra mín, na huibheacha, an bainne, an ola ghlasraí agus an triacla. Buail go maith iad go dtí go mbíonn meascán mín agat.
3. Smear stán bÁCála 9" agus croith beagán plúir air. Caith amach aon phlúr breise.
4. Cuir an meascán isteach sa stán.
5. Cuir ar an tseilf láir san oigheann é agus bÁCáil ar feadh 20-25 nóiméad.
6. Seiceáil an bhfuil sé bÁCáilte le biorán nó scibhéar.
7. Bain amach as an stán é agus lig dó fuarú.

### An Reoán

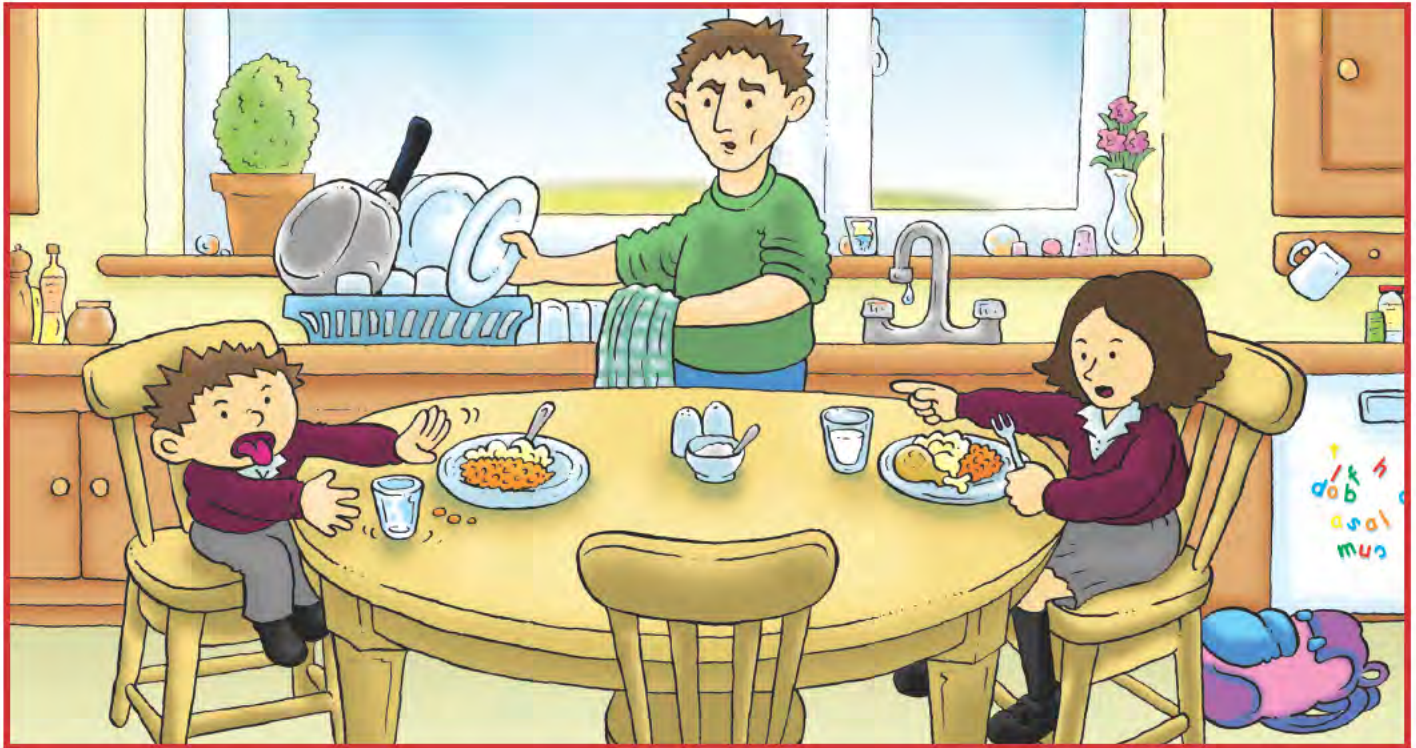
1. Bris an tseacláid ina píosaí beaga agus cuir isteach i mbabhla beag í in éineacht leis an uachtar.
2. Cuir an babhla anuas ar sháspan uisce atá ag suanbhruith agus fág ar feadh 5-6 nóiméad é go dtí go leánn an tseacláid.
3. Cuir an t-im isteach sa bhabhla agus measc é go dtí go leánn sé. Lig don mheascán fuarú.

Cuir an cáca fuaraithe ar phláta agus clúdaigh é leis an reoán.  
Maisigh é leis na huibheacha beaga Cásca.  
Bain sásamh as!



# Tá an ghráin agam orthu!

## 1. Pléigh an pictiúr.



## 2. Scríobh na bianna seo sa liosta ceart.

sicín, úlla, prátaí, pasta, bagún, císte, cairéid, pónairí, mairteoil, oráistí, cabáiste, sútha talún, uaineoil, píotsa, seacláid, cáis, arán, piseanna, gairleog

Bianna a thaitníonn liom

---

---

---

---

---

---

---

---

Bianna nach dtaitníonn liom

---

---

---

---

---

---

---

---

Anois léigh liostaí do pháirtí. Déanaigí comparáid idir na liostaí.



# Dialann

## 1. Pléigh an pictiúr.



## 2. Críochnaigh dialann Shíle.





# Tomhais

1. Léigh agus pléigh na tomhais. Scríobh na freagraí.



Tá sé abhus, tá sé thall,  
Tá sé ag Brian ar a chuid.  
Tá sé tríd an sáile liath,  
Is gan é níl blas ar ubh.



Freagra: \_\_\_\_\_



Chuaigh mé suas le fáinne an lae,  
Fuaire mé rud beag ina lú san fhéar;  
Níorbh iasc é ná feoil, fuil ná cnámh,  
Is choinnigh mé é gur shiúil sé uaidh féin.



Freagra: \_\_\_\_\_



2. Tá nóiméad amháin agat chun a oiread focal agus is féidir leat a bhaineann le bia a scríobh anseo.

---

---

---

---

---

---

Cé mhéad focal a scríobh tú?



# Ceapóg

Léigh agus pléigh an cheapóg.

## Lúibín Ó Lú



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
Lúibín an *pizza* agus lúibín an *pasta*,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
Nuair a ithimse seacláid is mé a bhíonn sásta,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
Ní íosfainn go deo é mar go bhfuil sé róghrána,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
Is breá liom milseog agus d'íosfainn carnán di,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
Glasraí agus torthaí ar mhaithe le do shláinte,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
Molaimse *Raleigh* a thug chugainn an práta,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir,  
B'fhearr liom go dtabharfadh sé ualach seacláide,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.  
B'fhearr liomsa pláta bagúin is cabáiste,  
Lúibín Ó Lú, bí luath is bí láidir.



# Treoracha a Thabhairt

1. Tabhair Fionnlach bocht abhaile.



1 = Fionnlach

2 = Teach Fhionnlaigh

2. Scríobh na treoracha a thabharfaidh Fionnlach abhaile.

---

---

---

---

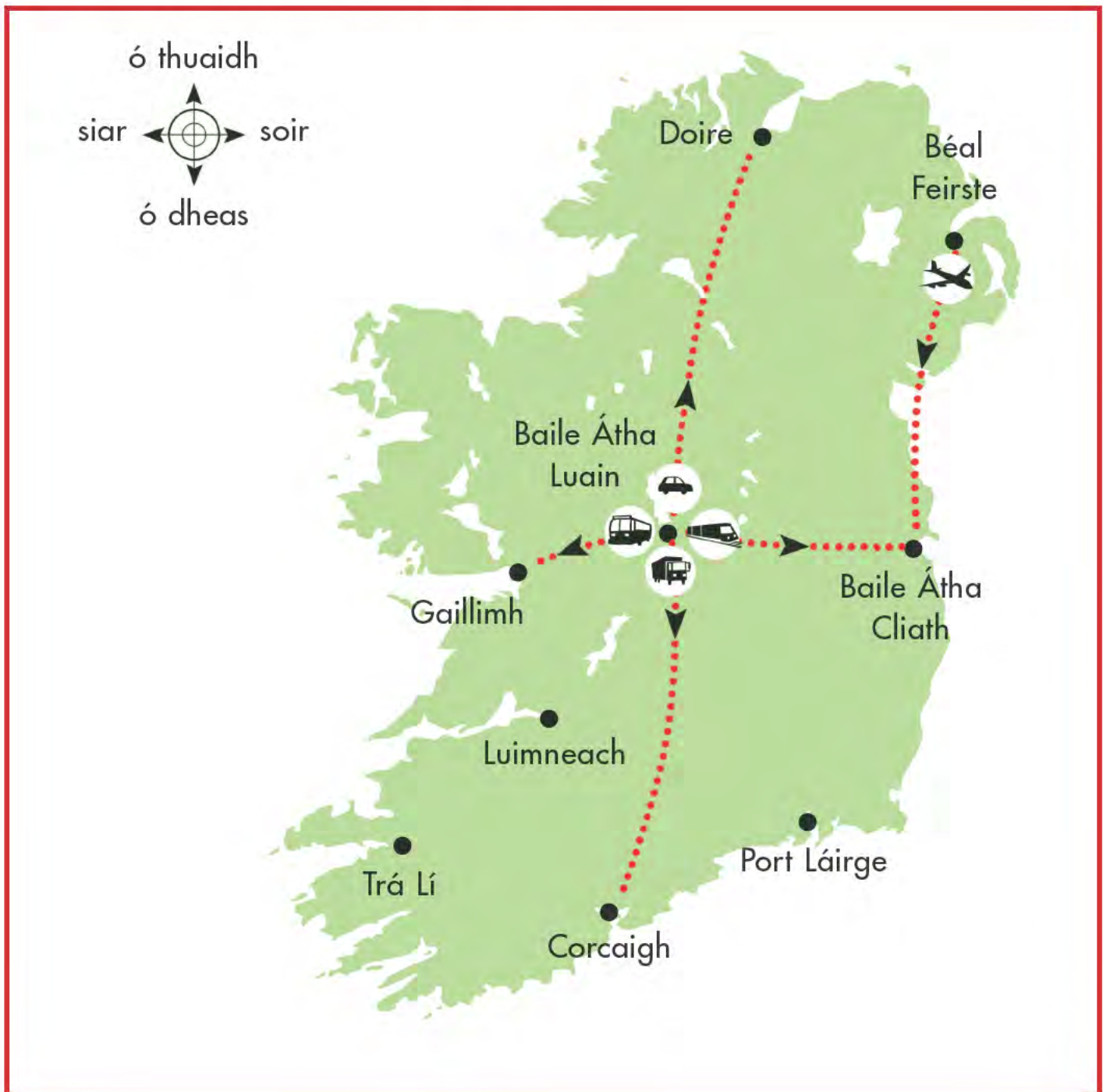
---

---



# Treo

1. Cén treo ina bhfuil siad ag dul?

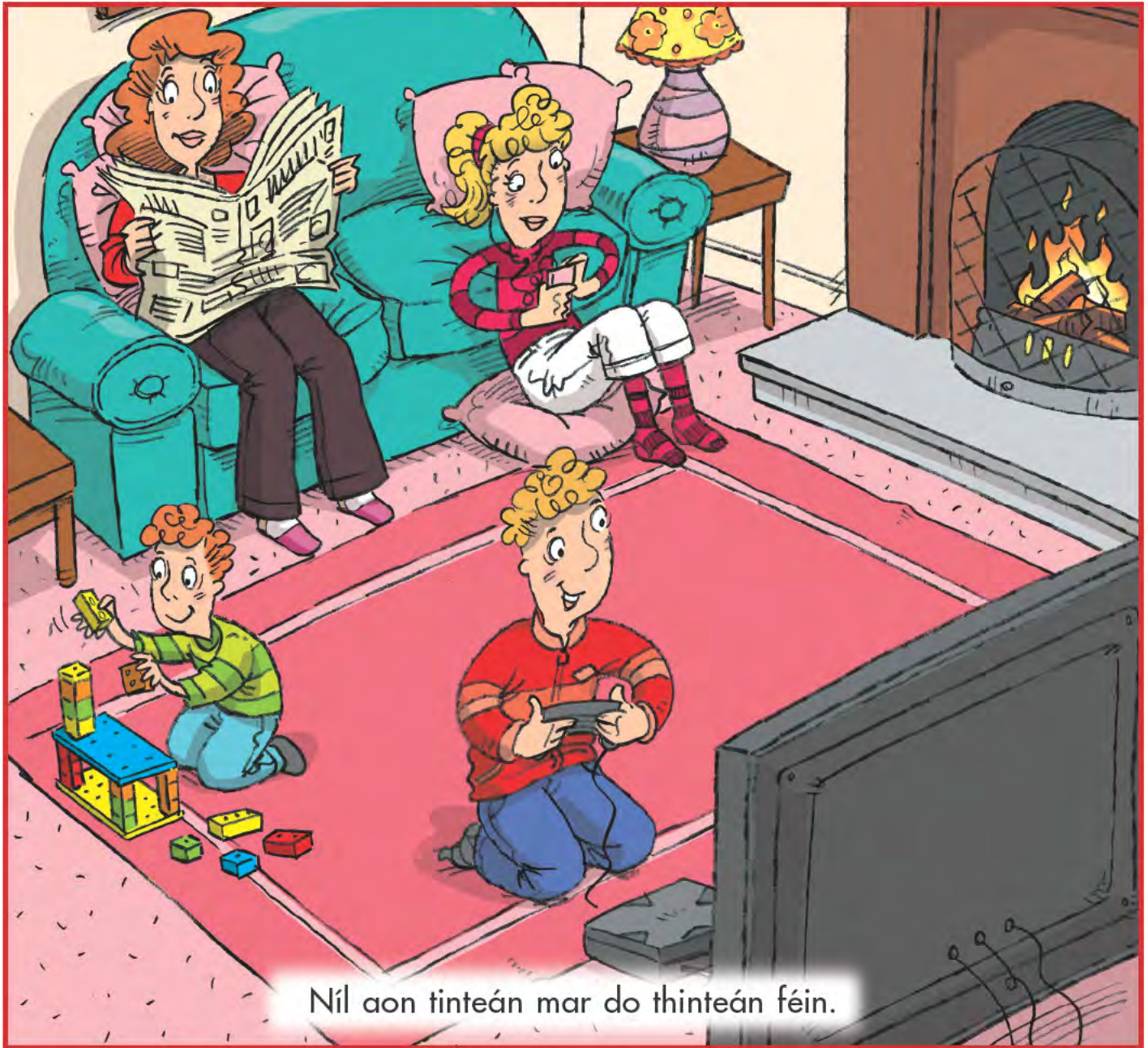


2. Scríobh isteach an t-urú ceart.

- Tá an rothar i \_\_\_\_\_. (Corcaigh)
- Tá Áras an Uachtaráin i \_\_\_\_\_. (Baile Átha Cliath)
- Bhí siad ar saoire i \_\_\_\_\_. (Doire)
- Chaith sí cúpla lá i \_\_\_\_\_. (Port Láirge)

# Seanfhocal

1. Léigh agus pléigh an seanfhocal.



Níl aon tinteán mar do thinteán féin.

2. Scríobh amach a oiread focal agus is féidir leat bunaithe ar an bpictiúr agus iad in ord aibítire.

---

---

---

---

---

---



# Ceisteanna a Chumadh

## 1. Pléigh na pictiúir.

Cá háit? Cén áit? Cá?



Cén uair? Cathain? Cá huair?



Cé?



Cad é?  
Cad?  
Céard?



Cad chuige? Cad ina thaobh? Cén fáth?

Cén chaoi? Conas?

## 2. Cum cúig cheist mar gheall ar na pictiúir thuas.

- \_\_\_\_\_
- \_\_\_\_\_
- \_\_\_\_\_
- \_\_\_\_\_
- \_\_\_\_\_

Ar chuimhnigh tú ar gach comhartha ceiste?

## An Cluiche Ceannais

1. Léigh agus pléigh an fógra.

### ***Cluiche Ceannais Cispheile na mBunscoileanna***

**Scoil Mhuire  
V  
Scoil Chaoimhín**

11.00 a.m. Dé Céadaoin 23 Aibreán

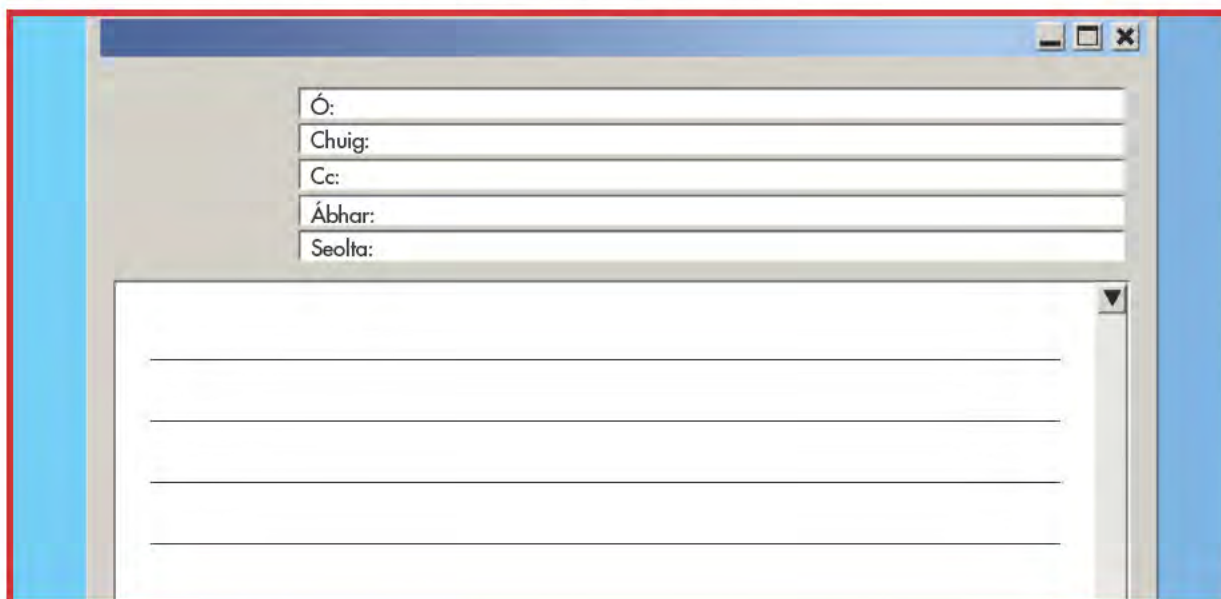
i

**Scoil Mhuire, Bóthar an Chaisleáin**

Sóláistí ar fáil i halla na scoile

**Bígí linn!**

2. Scríobh teachtaireacht Chliona anseo.



Ó:

Chuig:

Cc:

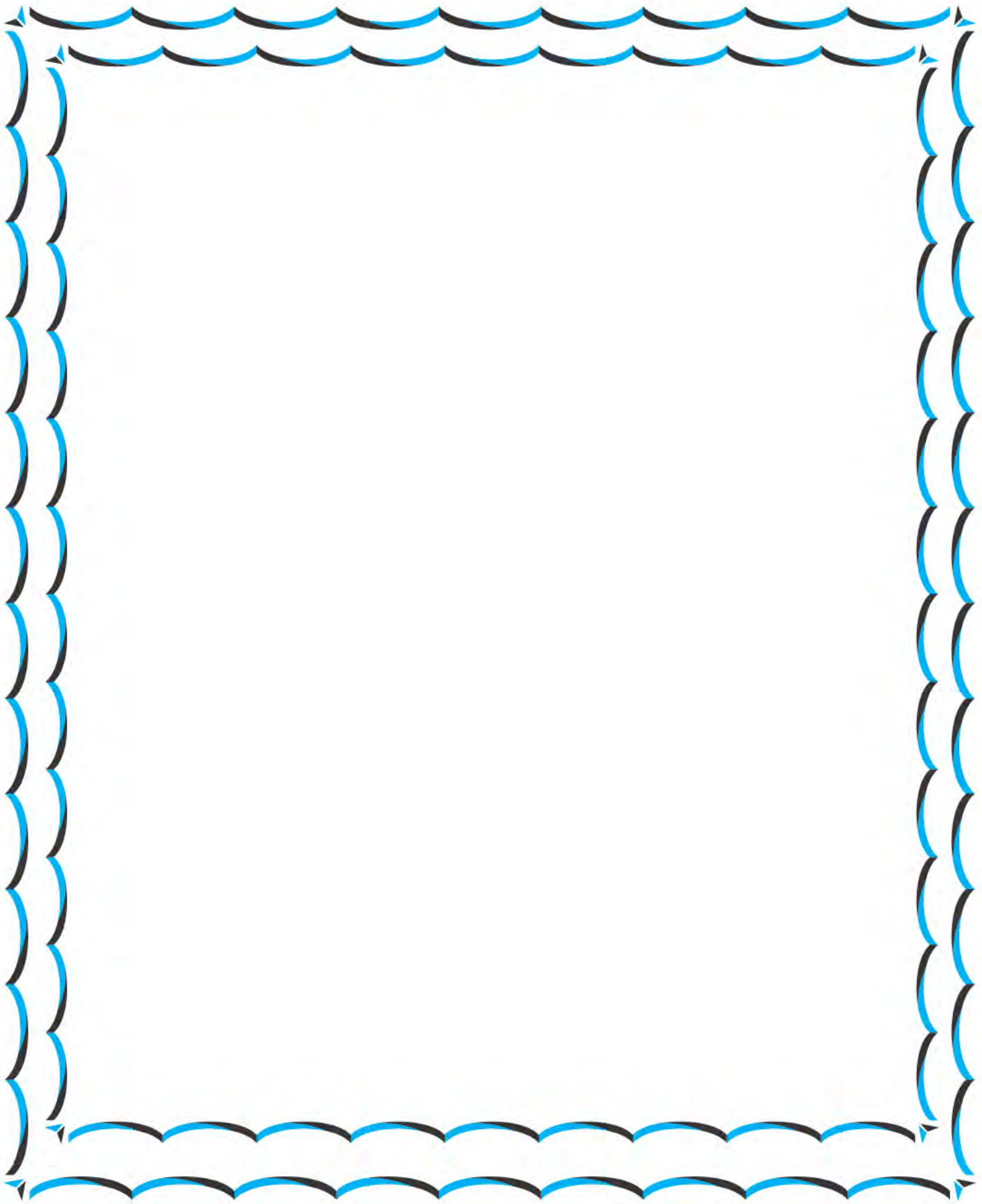
Ábhar:

Seolta:



## Fógra

Léigh an fógra ar leathanach 30 arís. Anois leag amach d'fhógra féin anseo.



# Comparáid a Dhéanamh

## 1. Líon na bearnaí.



Ciara



Máire

Tá \_\_\_\_\_  
níos aclaí ná \_\_\_\_\_.



Dara



Fiachra

Tá \_\_\_\_\_  
níos láidre ná \_\_\_\_\_.



Fionn



Caitlín

Tá \_\_\_\_\_  
níos airde ná \_\_\_\_\_.

## 2. Anois cum d'abairt féin.

Tá \_\_\_\_\_ níos \_\_\_\_\_ ná \_\_\_\_\_.

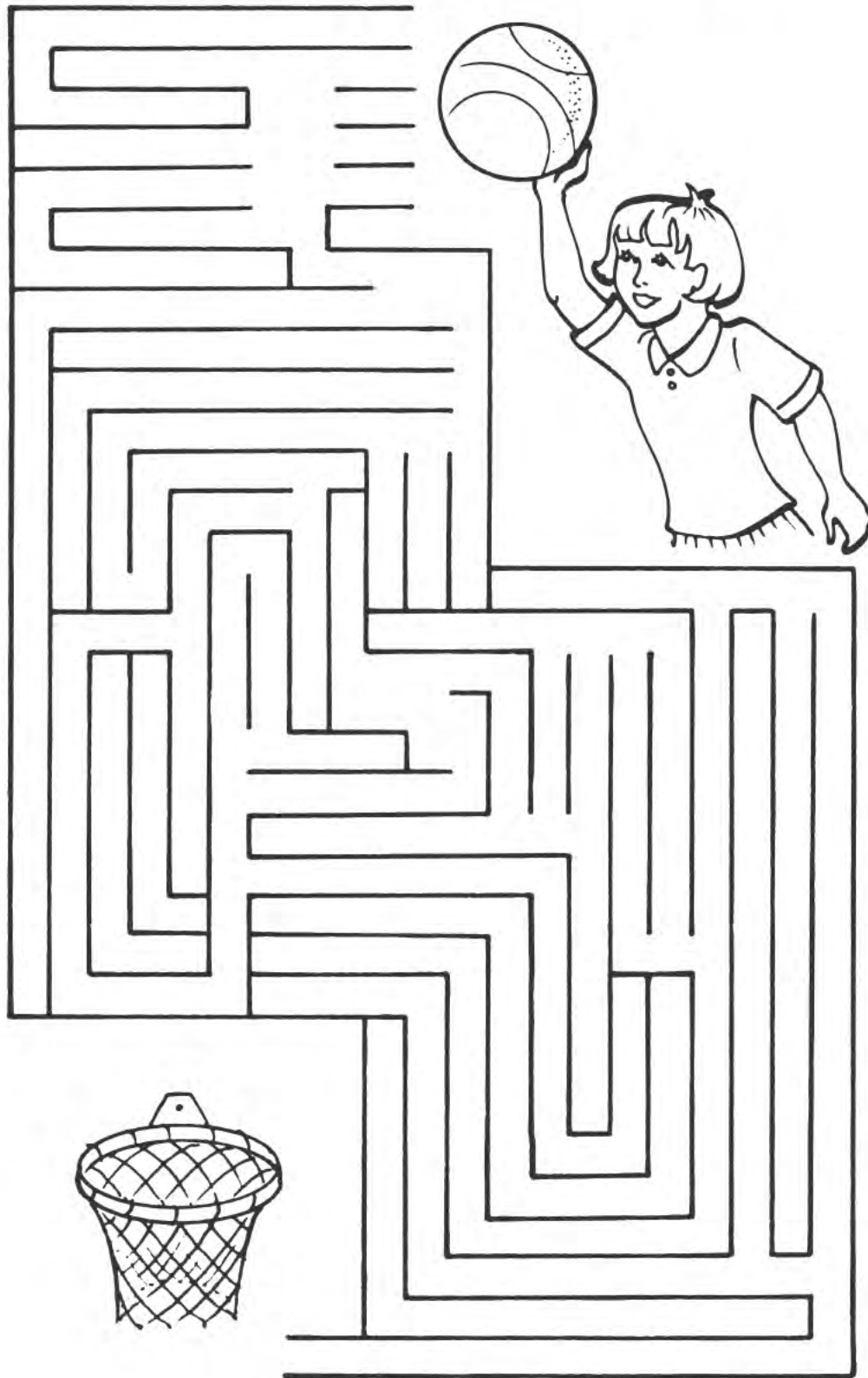
## 3. Léigh agus pléigh an seanfhocal.

Ní hiad na fir mhóra a bhaineann  
an fómhar i gcónaí.



# Caitheamh Aimsire

Cabhraigh le Clíona an liathróid a chur sa chiseán.



Cheap mise go raibh an lúbra  
Cheap mo pháirtí go raibh an lúbra

furasta

☐  
☐

deacair

☐  
☐

# Suirbhé faoi chúrsaí caithimh aimsire

Aimsigh daoine:



a. a imríonn cluichí boird anois is arís.

\_\_\_\_\_

b. atá ar fhoireann chispheile.

\_\_\_\_\_



c. atá in ann gléas ceoil a sheinm.

\_\_\_\_\_

d. a bhí ina gcaptaen ar fhoireann.

\_\_\_\_\_



e. a dtaitníonn cláir spóirt leo.

\_\_\_\_\_



f. a théann ag rothaíocht le cairde ag deireadh na seachtaine.

\_\_\_\_\_

g. a théann ag snámh gach seachtain.

\_\_\_\_\_



h. a léann irisleabhair nó greannáin.

\_\_\_\_\_

i. a bhfuil caitheamh aimsire éigin eile acu.

\_\_\_\_\_







